

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1530/2559

บริษัท พี เอ แคปปิตอล จำกัด ผู้ร้อง ขอบริษัทบริหารสินทรัพย์สาทร จำกัด เจ้าหนี้บริษัท บางกอก รับเบอร์ จำกัด (มหาชน) ลูกหนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 329, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/76, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/29, ป.พ.พ. มาตรา 1001, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/15, ป.วิ.พ. มาตรา 142, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 28

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีก่อนศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มีผลให้คำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนของศาลที่ส่งไปก่อนหน้านั้นเป็นอันยกเลิกเพิกถอนไป ดังนั้นข้อกำหนดในแผนที่ให้ลูกหนี้ชำระหนี้เพียงบางส่วนอันเป็นความผูกพันตามแผนนั้นต้องสิ้นผลไปด้วย สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ซึ่งได้รับโอนสิทธิเรียกร้องย้อนกลับไปเป็นดั้งเดิมตามที่เจ้าหนี้เดิมมีอยู่ก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เมื่อการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามแผนในคดีก่อนเป็นการชำระหนี้บางส่วน ทำให้หนี้ที่เจ้าหนี้มีต่อลูกหนี้ระงับไปเพียงเท่าจำนวนที่เจ้าหนี้เดิมได้รับชำระหนี้เท่านั้น เจ้าหนี้เดิมได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้รวม 55,782,026.86 บาท จึงต้องนำเงินดังกล่าวไปหักชำระดอกเบี้ยก่อน ตาม ป.พ.พ. มาตรา 329 วรรคหนึ่ง มิใช่หักต้นเงินดังที่ผู้บริหารแผนอุทธรณ์ แม้คดีก่อนศาลมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แต่ก็ไม่กระทบถึงการใดที่ผู้ทำแผนได้กระทำไปแล้ว ก่อนศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/76

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2551 และตั้งลูกหนี้เป็นผู้ทำแผนเมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2552 ต่อมาวันที่ 9 พฤศจิกายน 2553 ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนโดยมีลูกหนี้เป็นผู้บริหารแผน เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการในมูลหนี้ตัวสัญญาใช้เงิน สัญญาขายลดตัวเงินและดอกเบี้ย นั้นตามคำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่ 14371/2545 ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ และดอกเบี้ยกับค่าฤชาธรรมเนียมรวมเป็นเงิน 217,393,787.26 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 124,903,924.93 บาท นับแต่วันถัดจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนกว่าจะได้รับชำระเสร็จ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ให้บรรดาเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และผู้ทำแผนตรวจคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/29 แล้ว ผู้ทำแผนโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในมูลหนี้ตัวสัญญาใช้เงินและสัญญาขายลดตัวเงินจำนวน 209,502,630.69 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงิน 120,000,000 บาท นับแต่วันถัดจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนกว่าจะได้รับชำระเสร็จจากลูกหนี้ คำขออนอกจากนี้ให้ยก ผู้ทำแผนยื่นคำร้องว่า มูลหนี้ตัวสัญญาใช้เงินและสัญญาขายลดตัวเงินเป็นมูลหนี้เดียวกันกับที่ธนาคารไทยธนาคา จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้เดิมได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้คดีก่อน ซึ่งลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการด้วยเงินสดเป็นต้นเงิน 20,502,774.98 บาท และดอกเบี้ย 2,775,709.88 บาท กับชำระด้วยการแปลงหนี้เป็นทุนจำนวน 1,911,973 หุ้น

เป็นเงิน 32,503,543 บาท รวมชำระหนี้แล้วทั้งสิ้น 53,006,317.98 บาท คงค้างชำระหนี้ 66,993,682.02 บาท แม้คดีก่อนศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้พื้นฟูกิจการของลูกหนี้ การชำระหนี้ที่กระทำไปแล้วต้องเป็นไปตามที่แผนกำหนดคือนำไปหักต้นเงิน มีใช้หักดอกเบี้ยก่อน ตามที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้ ทั้งดอกเบี้ยเป็นเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วนซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กำหนดลดลงได้ และมูลหนี้ตัวสัญญาใช้เงินขาดอายุความแล้ว ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1001 และพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/15 ขอให้คำสั่งแก้ไขคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่าเจ้าหนี้ไม่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ ทั้งหมดตามคำขอรับชำระหนี้ หรือหากมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก็ควรได้รับชำระหนี้จำนวน 66,993,682.02 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 30 กันยายน 2547 อันเป็นวันที่ลูกหนี้ชำระหนี้ครั้งสุดท้ายจนถึงวันที่เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้เสร็จ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง เจ้าหนี้ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้บริหารแผนอุทธรณ์ต่อ ศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้บริหาร แผนว่า เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในมูลหนี้ตัวสัญญาใช้เงินและสัญญาขายลดตัวเงินเพียงใด ที่ ผู้บริหารแผนอุทธรณ์ว่า ลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามแผนพื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีก่อนตามคดี หมายเลขแดงที่ พ.1313/2544 ของศาลล้มละลายกลาง ให้แก่ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) เจ้าหนี้เดิม เพื่อชำระหนี้ในมูลหนี้เดียวกันกับที่โอนสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหนี้ จึงต้องนำเงิน ที่ลูกหนี้ชำระแล้วไปหักต้นเงินก่อนตามข้อกำหนดในแผนนั้น เห็นว่า ได้ความตามที่คู่ความนำสืบ รับกันว่า ในคดีก่อนศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้พื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ซึ่งมีผลให้ คำสั่งให้พื้นฟูกิจการและคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนของศาลที่ส่งไปก่อนหน้านี้เป็นอันยกเลิกหรือ เพิกถอนไป ดังนั้น ข้อกำหนดในแผนที่ให้ลูกหนี้ชำระหนี้เพียงบางส่วนอันเป็นความผูกพันตามแผน นั้นต้องสิ้นผลไปด้วย สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้ซึ่งได้รับโอนสิทธิเรียกร้องย่อมกลับไปเป็นดังเดิม ตามที่เจ้าหนี้เดิมมีอยู่ก่อนศาลมีคำสั่งให้พื้นฟูกิจการ เมื่อการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามแผนในคดี ก่อนเป็นการชำระหนี้บางส่วน ทำให้หนี้ที่เจ้าหนี้มีต่อลูกหนี้ระงับไปเพียงเท่าจำนวนที่เจ้าหนี้เดิม ได้รับชำระหนี้เท่านั้น ซึ่งข้อเท็จจริงได้ความตามที่เจ้าหนี้รับว่า เจ้าหนี้เดิมได้รับชำระเงินจากลูกหนี้ รวม 55,782,026.86 บาท ตามสำเนารายการคำนวณภาระหนี้ ในสำนวนของ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จึงต้องนำเงินดังกล่าวไปหักชำระดอกเบี้ยก่อนตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 329 วรรคหนึ่ง มีใช้หักต้นเงินดังที่ผู้บริหารแผนอ้าง อุทธรณ์ของผู้บริหารแผนข้อนี้ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง ข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำสั่งของศาลล้มละลายกลาง ว่า ในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามแผนในคดีก่อน ลูกหนี้ชำระหนี้ด้วยการแปลงหนี้เป็นทุนโดยโอน หุ้นสามัญของลูกหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เดิมแล้วจำนวน 1,911,973 หุ้น คิดเป็นเงิน 32,503,543 บาท และลูกหนี้ได้ออกใบหุ้นให้เจ้าหนี้เดิมเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2546 ตามสำเนาหนังสือแจ้ง การชำระหนี้โดยการแปลงหนี้เป็นทุนและสำเนาใบหุ้นสามัญ แม้คดีก่อนศาลมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่ง ให้พื้นฟูกิจการ แต่ก็ไม่กระทบถึงการใดที่ผู้ทำแผนได้กระทำไปแล้วก่อนศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ พื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/76 เมื่อ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้นำการชำระหนี้ของลูกหนี้ส่วนนี้มาหักออกจากหนี้ที่เจ้าหนี้ขอรับ ชำระหนี้และศาลล้มละลายกลางมิได้มีคำสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง จึงเป็นการไม่ชอบเพราะทำให้ลูกหนี้ ต้องรับผิดชอบชำระหนี้มากกว่าที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายอัน

เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอุทธรณ์ ศาลฎีกาก็มีอำนาจวินิจฉัยและแก้ไขให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) มาตรา 246 และมาตรา 247 (เดิม) ประกอบด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 28 กรณีต้องนำการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่โอนหุ้นสามัญให้แก่เจ้าหนี้เดิมมาหักออกจากหนี้ที่เจ้าหนี้ขอรับชำระหนี้เป็นเงิน 32,503,543 บาท โดยถือว่าลูกหนี้ชำระหนี้ในวันที่ 4 มิถุนายน 2546 ซึ่งลูกหนี้ได้ออกใบหุ้นสามัญให้แก่เจ้าหนี้เดิม พิพากษาแก้เป็นว่า อนุญาตให้เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ในมูลหนี้ตัวสัญญาใช้เงินและสัญญาขายลดตัวเงินจำนวน 120,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยของต้นเงินดังกล่าว อัตราร้อยละ 8.25 ต่อปี นับแต่วันที่ 12 พฤษภาคม 2543 และอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันที่ 12 มิถุนายน 2543 เป็นต้นไปจนกว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระเสร็จจากลูกหนี้ ทั้งนี้ให้นำเงินที่ลูกหนี้ชำระหนี้ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2545 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547 ตามสำเนารายการคำนวณภาระหนี้ ในสำนวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และการชำระหนี้ที่ลูกหนี้โอนหุ้นสามัญเมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2546 เป็นเงิน 32,503,543 บาท มาหักชำระดอกเบี้ยที่ค้างชำระในวันที่มีการชำระแต่ละครั้งและหากมีเงินเหลือให้หักชำระต้นเงินแล้วคำนวณยอดหนี้คงเหลือต่อไป นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

ตั้งใจ ศาสตรศรี · ทศนีย์ จันสัจจัย ธรรมเกณท์ · จินดา ปันทะโชติ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1530/2559>